

Reactie van het Register Belastingadviseurs (hierna: 'RB') op de internetconsultatie Wet fiscale stimulering startups en scale-ups

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
2	Maatregelen in de Wet op de inkomstenbelasting	2
2.1	Artikel I	2
2.1.1	A: definitie te conserveren inkomen	2
3	Wet op de loonbelasting 1964	3
3.1	Artikel III	3
3.1.1	A: pseudo-eindheffing	3
3.1.2	C: keuze heffingsmoment	3

1 Inleiding

Het RB heeft met belangstelling kennisgenomen van het door u voorgelegde wetsvoorstel. Het RB neemt hierbij de gelegenheid om op dit voorgelegde wetsvoorstel te reageren.

In het algemeen onderschrijft het RB de onderliggende motivering voor het invoeren van stimuleringsmaatregelen die start-ups en scale-ups (hierna kortheidshalve: 'startups') ondersteunen bij het aantrekken en behouden van talent. Het verzachten van de heffing van loon- en inkomstenbelasting over investeringen in startups kan daaraan een bijdrage leveren, zowel voor het aantrekken van talent als voor het aantrekken van benodigd kapitaal.

Wel veroorlooft het RB zich enkele kanttekeningen. Deze betreffen met name de uitwerking van de voorgestelde verzachting van de heffing en in het bijzonder de in de ogen van het RB soms wel erg hoge en soms onnodige complexiteit.

Het commentaar hierna volgt zowel in volgorde als nummering de artikelen van het wetsvoorstel. Slechts die artikelen waarop het RB commentaar heeft, worden benoemd.

2 Maatregelen in de Wet op de inkomstenbelasting

2.1 Artikel I

2.1.1 A: definitie te conserveren inkomen

Het RB geeft in overweging om de wijziging in artikel 2.8 van de Wet inkomstenbelasting 2001 te schrappen. De reden is dat belastingheffing over voordelen uit de aandelenoptieregelingen voor startups reeds is geborgd in artikel 10b en verder van de Wet op de loonbelasting 1964, als pas na emigratie zich een belastbaar moment voordoet. Immers, heffing geschied door inhouding en afdracht van loonheffing en de inhoudingsplichtige is daarvoor verantwoordelijk, ook na emigratie en zelfs na einde van de dienstbetrekking. Bovendien kan in beginsel geen belastbaar voordeel uit de aandelenoptieregelingen voor startups worden gerealiseerd zonder expliciete goedkeuring van de inhoudingsplichtige. Dit lijkt een (ruim) voldoende borging van het effectueren van de Nederlandse heffingsrechten.

Ook wijst het RB erop dat heffing ter zake van emigratie het praktische probleem mee zou brengen dat het in de praktijk uiterst lastig (en arbitrair) is de waarde in het economisch verkeer vast te stellen van aandelen in een startup. Die vaststelling leidt in de praktijk dan ook tot veel discussies met de Belastingdienst.

3 Wet op de loonbelasting 1964

3.1 Artikel III

3.1.1 A: pseudo-eindheffing

Het RB heeft begrip voor de toevoeging aan het vijfde lid letter c van artikel 10, maar vraagt zich wel af hoe groot de kans is dat een startup een werknemer met een voldoende hoog loon in dienst heeft en bovendien die werknemer in de 2 jaar voor het einde van de dienstbetrekking nog een aandelenoptierecht zou toekennen. Het RB schat in dat het aantal gevallen uiterst beperkt is en vraagt zich af of het nuttig is om deze bepaling dan toch in te voeren.

3.1.2 C: keuze heffingsmoment

Artikel 10b lid 3

Ter zake van het derde lid van artikel 10b (waar de werknemer mag kiezen voor eerdere heffing, namelijk bij uitoefening van het aandelenoptierecht of bij het verhandelbaar worden van de verkregen aandelen) merkt het RB op dat deze keuzemogelijkheid in de praktijk tot waarderingproblemen en discussies kan leiden; zie in gelijke zin onze slotopmerkingen bij het te conserveren inkomen in paragraaf 2.1.1. Schrapen van deze keuze zou een aanzienlijke vereenvoudiging en administratieve lastenverlichting met zich meebrengen.

Uit eerdere ervaringen met toepassing van een keuzeregime voor het heffingsmoment bleek dat met name het juist administreren en archiveren van tijdig, schriftelijk uitgebrachte keuzes erg foutgevoelig en tevens fraudegevoelig is. Een alternatief zou kunnen zijn dat een dergelijke keuze vormvrij wordt toegestaan, doch uitsluitend mits in het loontijdvak waarin de uitoefening plaatsvindt c.q. de verhandelbaarheid intreedt, inhouding en afdracht over het daardoor genoten loonvoordeel hebben plaatsgevonden.

Vervanging van een aandelenoptierecht als gevolg van een fusie en dergelijke door een ander aandelenoptierecht wordt niet als een vervreemding beschouwd en leidt niet tot heffing. Er is geen regeling voor het geval er een soortgelijke fusie en dergelijke plaatsvindt na uitoefening van het aandelenoptierecht. Dat leidt ertoe dat alsdan bij een fusie en dergelijke, ook als dat is met een andere startup, degenen die aandelen vervreemden die zijn verkregen uit de uitoefening van een aandelenoptie, een loonvoordeel genieten en loonbelasting verschuldigd zijn, terwijl er mogelijk geen liquiditeiten beschikbaar komen. Het RB geeft in overweging om ook voor die situatie een geruisloze ‘vervanging’ toe te staan.

Artikel 10b lid 8

In artikel 10b lid 8 geeft het RB in overweging “de voorwaarde” te schrappen. Deze doorhaling maakt de tekst naar de mening van het RB korter en beter leesbaar zonder dat de betekenis van lid 8 wijzigt.

In artikel 10b, lid 8, onderdeel b, sub 3 is de voorwaarde opgenomen om in de aandelenoptieregeling schriftelijk overeen te komen dat de werknemer verplicht is ter zake van iedere vervreemding van aandelen die door uitoefening van een aandelenoptie zijn verkregen, schriftelijke goedkeuring te verkrijgen van de inhoudingsplichtige. Het RB geeft in overweging om in de bepaling op te nemen dat de schriftelijke goedkeuring vooraf moet zijn verkregen.

In aanvulling op het voorgaande inzake de schriftelijke goedkeuring voor vervreemding van de aandelen verwondert het RB zich erover dat die goedkeuring ook van de koper nodig is. Het RB geeft in overweging die eis te schrappen. Het doel van deze eis is volstrekt niet duidelijk en in ieder geval draagt de schriftelijke goedkeuring van de koper op geen enkele wijze bij aan de ordentelijke inhouding en afdracht van loonbelasting.

Tot slot: in artikel 10b lid 8 letter d wordt verwezen naar “onderdelen c en d van dit artikel”. Het RB vermoedt dat is bedoeld: “onderdelen c en d van lid 8 van dit artikel” (onderstreping ter verduidelijking van de toevoeging die wij voorstellen).

Artikel 10b lid 9

Onder meer op het moment van overlijden van een werknemer, worden diens aandelenoptierechten tot het loon gerekend tegen de waarde in het economisch verkeer op dat moment.

Het RB vraagt hier aandacht voor een drietal aspecten.

Ten eerste vervallen veelal bij overlijden van een werknemer diens optierechten geheel of ten dele. Dient in zo'n geval desalniettemin de waarde van die (vervallen) rechten tot het loon te worden gerekend?

Ten tweede wijst het RB erop dat ten tijde van het overlijden het niet noodzakelijkerwijs zo is dat de liquiditeiten die nodig zijn voor het voldoen van de loonbelasting over het alsdan tot het loon te rekenen bedrag, beschikbaar zijn.

Ten derde wijst het RB erop dat ook in deze situaties, de vaststelling van het tot het loon te rekenen bedrag, niet eenvoudig en wel ambigu is.

Om deze redenen geeft het RB in overweging om in geval van overlijden de nabestaanden toe te staan in de plaats van de overledene te treden en belastingheffing te laten plaatsvinden alsof de nabestaanden de werknemer zijn.

Artikel 10b lid 11

Zoals ook reeds onder artikel I in paragraaf 2.2.1 werd opgemerkt, acht het RB het niet nodig om bij emigratie een fictief heffingsmoment te creëren. Door de regeling in lid 8 van artikel 10b is immers reeds gewaarborgd dat de in Nederland verschuldigde belasting ook kan worden geëffectueerd. Het is de inhoudingsplichtige die zowel toestemming dient te geven voor een vervreemding (ook na emigratie) als dient zorg te dragen voor inhouding en afdracht van de loonbelasting, en tevens de partij is die aansprakelijk kan worden gehouden voor omissies in het naleven daarvan.

Daar komt bij dat ook in deze situatie een niet eenvoudige, tamelijk arbitraire waardering zal dienen te geschieden waarvan de uitkomst ambigu zal zijn (en dus aanleiding zal geven tot discussies met de Belastingdienst).

Schrappen van deze bepaling leidt tot een aanzienlijke vereenvoudiging en administratieve lastenverlichting, zonder dat zulks ten koste gaat van de heffing zelve. Het RB geeft, kortom, in overweging deze bepaling te schrappen.

Artikel 10b lid 13

Een belang wordt als een lucratief belang geduid als, kortweg gezegd:

- bij verwerving daarvan kan worden aangenomen dat het belang mede beoogt werkzaamheden te belonen;
- het belang overigens voldoet aan de aan een lucratief belang te stellen eisen.

De eerste voorwaarde lijkt bij aandelenopties een gegeven. De tweede voorwaarde dient gedurende de periode waarin de participatie gehouden bij voortduring te worden beoordeeld. Het gaat dan grofweg om de vraag of de aandelen een preferentie kennen van 15% of hoger of deel uitmaken van een aandelensoort die is achtergesteld bij andere aandelensoorten en minder dan 10% van het totale geplaatste aandelenkapitaal uitmaakt. Bij die “10%-eis”, is van belang dat, zeker naar de letter van de wet, door de onderneming aangetrokken leningen, kunnen kwalificeren als een aandelensoort waardoor al snel ook aan de tweede eis is voldaan.

Startups kennen vaak meerdere soorten aandelen doordat vaak in diverse ‘investeringsrondes’ nieuwe aandelen worden uitgegeven of leningen worden aangetrokken om in de kapitaalsbehoefte te voorzien. Kortom, aan de “10%-eis” van het lucratief belang zal vaak worden voldaan.

Dit voert dan tot de conclusie dat het 13^e lid van artikel 10b veel aandelenoptieplannen van startups zal uitsluiten omdat aan beide eisen is voldaan. Daarmee komt de vraag op of deze bepaling zinvol is.

Nu zou men kunnen beargumenteren dat de rangorderegeling van artikel 2.14 van de Wet op de inkomstenbelasting belet dat een aandelenoptierecht zolang artikel 10b van de Wet op de loonbelasting daarop nog van toepassing is, nimmer een lucratief belang kan vormen. Ook in deze wijze van redeneren komt de vraag op naar de zin van deze bepaling in lid 13 van artikel 10b.

Indachtig de achterliggende motivering van dit 13^e lid, geeft het RB in overweging om in plaats van het 13^e lid, in het 8ste lid van artikel 10b op te nemen dat een aandelenoptierecht

in de zin van artikel 10b (een aandelenoptierecht dat in aanmerking komt voor grondslagversmalling en heffing bij vervreemding van de aandelen) een recht is dat is toegekend aan een werknemer van de startup.

Den Haag, 28 april 2026

Deze reactie is opgesteld in samenwerking tussen de Commissie Loonheffingen en Bureau Vaktechniek van het Register Belastingadviseurs.